

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023– 2025

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Kultura cyfrowa i edukacja
Kod przedmiotu*	XB6
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok/ drugi semestr
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalności nauczycielskiej poszerzający kompetencje dydaktyczne studentów
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. prof. UR Elżbieta Mazur
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Tadeusz Półchłopek; dr hab. prof. UR Dorota Karkut; dr hab. prof. UR Elżbieta Mazur

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2			20						3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka wykazuje się znajomością treści merytorycznych i umiejętności praktycznych wyniesionych z przedmiotów odbywanych na poziomie studiów pierwszego stopnia (tj. *Nauki pomocnicze filologii polskiej z technologią informacyjną, Kultura audiowizualna, Metodyka nauczania literatury i języka polskiego, Praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole podstawowej, Warsztaty metodyczne*) oraz potrafi korzystać z mediów cyfrowych.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zaznajomienie Studentów z wadami i zaletami edukacji cyfrowej.
C2	Pogłębienie kompetencji cyfrowych Studentów niezbędnych w pracy nauczyciela-polonisty.
C3	Uświadomienie Studentom konieczności ustawicznego dokształcania się w zakresie kultury cyfrowej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka: <ul style="list-style-type: none"> • ma pogłębioną wiedzę z zakresu metodyki nauczania języka polskiego; • zna potencjał mediów cyfrowych w pracy nauczyciela-polonisty; • rozumie potrzebę wykorzystywania odpowiednich metod dydaktycznych w procesie e-nauczania 	K_W01; NW8; NW12; NW15
EK_02	Student/ka: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi korzystać z platform e-learningowych; • potrafi projektować zajęcia z języka polskiego z wykorzystaniem mediów cyfrowych; • wykazuje się umiejętnością swobodnego korzystania z zasobów cyfrowych w edukacji polonistycznej; • potrafi właściwie selekcjonować i dostosowywać metody nauczania do potrzeb edukacji cyfrowej 	K_U01; K_U07; NU2; NU7; NU18
EK_03	Student/ka: <ul style="list-style-type: none"> • jest gotowy/a do wirtualnego dialogu i stwarzania przyjaznej atmosfery w procesie edukacji zdalnej; • jest nakierowany/a na ustawiczne pogłębianie swych kompetencji cyfrowych jako nauczyciela-polonisty 	K_K01 NK3;

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka konwersatorium

Treści merytoryczne
1. Zajęcia organizacyjne (zapoznanie Studentów z programem zajęć, warunkami zaliczenia przedmiotu). Wprowadzenie w tematykę zajęć: dynamiczne przemiany społeczne ery globalizacji w kontekście kategorii mobilności i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, kontakt dzieci i młodzieży z technologią cyfrową, edukacja cyfrowa w XXI wieku.
2. <i>Digital natives/ digital immigrants</i> czyli o międzypokoleniowej różnicy w zakresie kompetencji cyfrowych.
3. Kultura cyfrowa i jej edukacyjny potencjał.
4. Negatywne aspekty uczniowskiej partycypacji cyfrowej.
5. Kompetencje cyfrowe nauczyciela-polonisty.
6. Edukacja cyfrowa w dobie pandemii.
7. Platformy edukacyjne w e-nauczaniu (zajęcia w pracowni komputerowej).
8. Wykorzystanie zasobów cyfrowych w nauczaniu języka polskiego (m.in. zasoby Cyfrowej Biblioteki Narodowej POLONA).
9. Komputerowe wizualizacje treści kształcenia w nauczaniu języka polskiego.
10. Omówienie projektów wirtualnych lekcji języka polskiego w szkole średniej. Zajęcia zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Dyskusja, przygotowanie projektów, elementy wykładu z prezentacją multimedialną, praca w grupach, zajęcia praktyczne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	projekt, ocena dyskusji i aktywności w trakcie zajęć	k.
EK_02	projekt, ocena dyskusji i aktywności w trakcie zajęć	k.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	k.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie przez Studenta/Studentkę wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego przedmiotu.

Ocena końcowa z przedmiotu obejmuje:

- ocenę z przygotowanych projektów*,
- ocenę z wypowiedzi ustnych i pisemnych,

- stopień opanowanej wiedzy i aktywność podczas zajęć (oceny formujące);
Obligatoryjna jest także obecność na zajęciach.

*Każdy Student/ka przygotowuje na ocenę projekt wirtualnej lekcji języka polskiego w szkole średniej (na temat zadany przez Prowadzącego).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w indywidualnych konsultacjach)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie się merytoryczne do zajęć, przygotowanie projektu/prezentacji)	45
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	nie dotyczy
Zasady i formy odbywania praktyk	jw.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Dydaktyka epoki smartfona, pod red. M. Wieczorek-Tomaszewskiej, [on-line], dostępny w Internecie: <http://www.ldc.edu.pl/phocadownload/Dydaktyka-cyfrowa-epoki-smartfona.pdf>.

Edukacyjne i społeczne wyzwania rzeczywistości cyfrowej, pod red. A. Iwanickiej, Poznań 2017.

Edukacja w czasach cyfrowej zarazy, pod red. P. Kasprzaka, Z.A. Kłakówny, P. Kołodzieja, A. Regiewicz, J. Waligóry, Toruń 2016.

Hussein B., Cackowska M., Kopciwicz L., *Dzieci w kulturze cyfrowej*, „Ars Educandi” 2013, t. X, s. 23-48.

Hussein B., Kopciwicz L., *Dzieci w kulturze mobilnej. Partycypacja, uczenie się i emancypacja pokolenia „cyfrowych tubylców”*, „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja” 2016, t. 19, nr 1, s. 139-154.

Izdebska J., *Dziecko w świecie mediów elektronicznych. Teorie, badania, edukacja medialna*, Białystok 2007.

Izdebska J., *Młodzież – media elektroniczne. Nowa przestrzeń edukacyjna*, „Edukacja Medialna” 2003, nr 1, s. 22-26.

Morbitzer J., *Nowa kultura uczenia się – ku lepszemu edukacji w cyfrowym świecie*, [w:] *Edukacja jutra. Od tradycji do nowoczesności. Aksjologia w edukacji jutra*, pod red. K. Deneka, A. Kamińskiej, P. Oleśniewicza, Sosnowiec 2014.

Musiał E., *Jaki nauczyciel w e-szkole?* [w:] *Edukacja jutra. Od tradycji do nowoczesności. Aksjologia w edukacji jutra*, pod red. K. Deneka, A. Kamińskiej, P. Oleśniewicza, Sosnowiec 2014.

Pater –Ejgierd N., *Kultura wizualna a edukacja*, Warszawa 2010.

Półchłopek T., *Edukacja czytelnicza i medialna w pracy nauczyciela*, „Dydaktyka Polonistyczna” 9, pod red. Z. Sibigi i A. Jakubowskiej-Ożóg, Rzeszów 2014, s. 119-130.

Skarbińska A., *SnapGrafx w praktyce nauczycielskiej*, Toruń 1999.

Ślósarz A., *Media w służbie polonisty*, Kraków 2008.

Tomaszewska H., *Młodzież, rówieśnicy i nowe media. Społeczne funkcje technologii informacyjnych w życiu nastolatków*, Warszawa 2012.

Zanurzeni w mediach. Konteksty edukacji medialnej, pod red. N. Walter, Poznań 2016.

Literatura uzupełniająca:

Ally M., *Mobile Learning. Transforming the Delivery of Education and Training*, Anthabasca: Anthabasca University Press 2009.

Batorowska H., *Kultura informacyjna w perspektywie zmian w edukacji*, Warszawa 2009.

Batorowska H., *Od alfabetyzacji informacyjnej do kultury informacyjnej. Rozważania o dojrzałości informacyjnej*, Warszawa 2013.

Bauer J., *Co z tą szkołą? Siedem perspektyw dla uczniów, nauczycieli i rodziców*, Słupsk 2015.

Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Warszawa 2008.

Boeske Ł., *Aplikacje mobilne między regałami*, „Biuletyn EBIB”, nr 3, s. 1-5.

Buckingham D., *Nowe media – nowe postaci dzieciństwa? Zmieniające się środowisko kulturowe dzieci w erze technologii cyfrowej* [w:] *Wprowadzenie do badań nad dzieciństwem*, pod red. M.J. Kehily, przeł. M. Kościelniak, Kraków 2008, s. 151-172.

Budzisz W., Cywińska M., Czajka R., *Katalog kompetencji medialnych, informacyjnych i cyfrowych*, Warszawa 2014.

Gajda J., *Media w edukacji*, Kraków 2010.

Media w edukacji. Wymiar kulturowy i aksjologiczny, pod red. A. Roguskiej, Siedlce 2013.

Morbitzer J., *W poszukiwaniu nowych (meta)modeli edukacji XXI wieku*, „Studia Edukacyjne” 2018, nr 50, s. 7-29.

Nowak K., *Media cyfrowe w praktyce pedagogicznej nauczyciela*, „Problemy Profesjologii” 2011, nr 1, s. 153-161.

Półchłopek T., *Aktywne słuchanie w procesie kształcenia kompetencji polonistycznych*, [w:] *Kształcenie literackie w dobie kultury masowej – polisensorycznej*, pod red. D. Karkut i T. Półchłopka, Rzeszów 2010, s. 116-125.

Robinson K., Aronica L., *Kreatywne szkoły. Oddolna rewolucja, która zmienia edukację*, przeł. A. Baj, Kraków 2015.

Szpunar M., *Kultura cyfrowego narcyzmu*, Kraków 2016.

Świtała S.W., *„Oswajanie” nowych technologii na lekcjach języka polskiego*, „Polonistyka. Innowacje” 2018, nr 7, s. 153-164.

Urry J., *Socjologia mobilności*, Warszawa 2009.

Opracował: Tadeusz Półchłopek

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej